

3836655 PHPH/M : สาขาวิชา: สุขศึกษา ; ว.ท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)  
 ศัพท์สำคัญ : เครือข่ายสังคม / การตรวจมะเร็งปากมดลูก  
 ประสาร วงศ์วัฒนดิถ : การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการตรวจมะเร็งปากมดลูกของสตรีอำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี (SOCIAL NETWORKING COMMUNICATION TO PROMOTE PAP SMEAR TEST AMONG BANNASAN WOMEN SURATTHANI). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชะนวนทอง ธนสุกาญจน์, Dr. P.H., ชนิดงู วโรทัย, Dr. P.H., ประภาเพ็ญ สุวรรณ, วท.บ., Ph.D. 137 หน้า. ISBN 974-589-080-4

มะเร็งปากมดลูกเป็นสาเหตุการตายที่สำคัญของสตรีไทย ทั้ง ๆที่สามารถตรวจพบโรคได้ง่ายในระยะแรกและรักษาให้หายขาดได้ถึงร้อยละ 100 แต่สตรีไทยส่วนใหญ่ก็ยังคงละเลยที่จะไปตรวจหามะเร็งปากมดลูก การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะส่งเสริมพฤติกรรมการตรวจหามะเร็งปากมดลูกในสตรีที่แต่งงานแล้วอายุระหว่าง 25-59 ปี โดยนำแนวคิดเครือข่ายสังคมมาใช้ในการดำเนินการตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นสตรีที่แต่งงานแล้วจำนวน 111 คน ถูกคัดเลือกด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 54 คน กลุ่มเปรียบเทียบ 57 คน กลุ่มทดลองจะถูกแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มตามเครือข่ายสังคมที่มีอยู่และแต่ละกลุ่มจะมีตัวแทนเครือข่ายสังคม ซึ่งได้รับการคัดเลือกด้วยเทคนิคสังคมนิตริร่วมกับการทำแผนที่เครือข่ายสังคม เป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเรื่องมะเร็งปากมดลูก โน้มน้าวชักชวนและกระตุ้นเตือนสมาชิกของตน มีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ก่อน-หลังการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลการรับการตรวจมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มตัวอย่างหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง 8 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Paired Samples t-test, Student's t-test, Z-test และ Pearson's Product Moment Correlation

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองและดีขึ้นกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องของความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก การรับรู้ความรุนแรงของโรคมะเร็งปากมดลูก การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการตรวจมะเร็งปากมดลูก สัดส่วนของการไปรับการตรวจมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มทดลองมีมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การใช้เครือข่ายสังคมเป็นช่องทางการสื่อสารตามวิถีชีวิตชนบทสามารถเพิ่มการรับรู้และความครอบคลุมในการรับการตรวจมะเร็งปากมดลูกได้เป็นอย่างดี